

Голова Вченої ради,
ректор Національної музичної академії
України імені П.І. Чайковського,
доктор філософії,
професор, заслужений діяч мистецтв
України,
Тимошенко Максим Олегович

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Національної музичної академії
України імені П.І. Чайковського
26 червня 2024 р.

Протокол № 10
(наказ № 113 -А від 26 червня 2024 р.)

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРАКТИКУ
У НАЦІОНАЛЬНІЙ МУЗИЧНІЙ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ
ІМЕНІ П.І.ЧАЙКОВСЬКОГО**

**НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ:

Перший (бакалаврський)
Другий (магістерський)

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ:

«Бакалавр»
«Магістр»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ:

02 «Культура і мистецтво»
03 «Гуманітарні науки»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ:

025 «Музичне мистецтво»
026 «Сценічне мистецтво»
034 «Культурологія»

Розробники:

Схвалила Науково-методична рада НМАУ імені П. І. Чайковського.

Протокол №47 від «11» червня 2024 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ АКАДЕМІЇ ІМЕНІ . І. ЧАЙКОВСЬКОГО
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Практична підготовка є невід’ємною складовою навчального процесу та професійної підготовки здобувачів вищої освіти (далі здобувачі) у Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського (далі Академія).

Практики, що проводяться в Академії інтегровані у навчальний процес. Вони є частиною обов’язкового компоненту освітніх програм і спрямовані на набуття та удосконалення здобувачами навичок виконавської, педагогічної, дослідницької та творчої діяльності у сфері музичного мистецтва.

Більша частина компонентів освітніх програм складається з практичних годин, що значно посилює практичну фахову підготовку здобувачів у Академії.

Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Національної музичної академії України імені П .І. Чайковського (далі Положення) розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII 9 із змінами);
- Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93;
- Проекту Положення «Про практичну підготовку студентів вищих навчальних закладів» від 09.02.2011, розробленого Міністерством освіти і науки України;
- Рекомендацій щодо проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році на виконання кабінету Міністрів України від 07.11.2012 №970 «про затвердження плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва» та наказу Міністерства освіти і науки, молоді

та спорту України від 20.12.2012 №1448 «Щодо плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва».

Це Положення є основним нормативним документом, що регламентує порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського.

МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Мета і зміст практики визначені освітньо-професійною (науковою) програмою та робочими програмами дисциплін професійної підготовки.

Основною метою практики є оволодіння здобувачами сучасними методами і формами організації праці у культурно-мистецькій та науковій сферах, формування практичних навичок самостійного виконання професійних завдань, їх застосування у відповідній галузі.

Практика передбачає безперервність та послідовність її проведення, органічне поєднання з практичними заняттями, для отримання здобувачами достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітніх ступенів «Бакалавр» та «Магістр».

Предмет – процес вдосконалення індивідуальної фахової майстерності в контексті сучасних мистецьких тенденцій.

Мета – вдосконалення практичних навичок та професійних компетенцій в контексті здобуття кваліфікації за кожним ступенем освіти, спеціальністю та спеціалізацією.

Завдання:

- навчити здобувачів особливостям концертно-виконавської практики, громадської та культурно-мистецької діяльності з урахування їх спеціальності та спеціалізації;
- сприяти опануванню фахових навичок та методикою їх практичного застосування;
- сформувати навички практичного застосування теоретичних знань;
- визначення індивідуального стилю здобувача в контексті проходження практики;

- сприяти підвищенню рівня музичної та загально-естетичної ерудиції;
- формувати навички роботи здобувача з різними виконавськими формами;
- сприяти засвоєнню здобувачами необхідних знань з ведення нормативної документації;
- підвищення кваліфікації здобувача в процесі безпосередньої роботи в концертній організації чи іншій установі;
- навчити здобувачів формувати об'єктивні критерії в оцінці рівня їх практичної підготовки до самостійної виконавської роботи.

У результаті проходження практики здобувач **повинен знати:**

1. тенденції соціокультурних процесів і явищ у житті суспільства, демонстрацію громадянської позиції, інтегрованості та мобільності в сучасному співтоваристві;
2. принципи взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження, ментальності, особливостей культури; механізми мотивації їх на досягнення спільних цілей; методи конструктивного вирішення конфліктних ситуацій у колективі;
3. правила літературного, ділового публічного й наукового мовлення, порядок створення та редагування текстів професійного призначення;
4. принципи визначення цілей, постановки задач, вибору оптимальних шляхів їх досягнення;
5. правила пошуку і прийняття оптимальних організаційно-управлінських рішень у нестандартних ситуаціях;
6. сучасні виклики в соціокультурних реаліях розвитку суспільства;
7. системні поняття в галузі теорії та історії музичного мистецтва, їх взаємодією;
8. правила науково-дослідницької роботи з літературними, іконографічними джерелами, їх опрацювання та практичного застосування;
9. прийоми педагогічної роботи з підвищення виконавської майстерності, збагачення методології викладання фахових дисциплін в середніх та вищих

мистецьких навчальних закладах новітніми технологіями в освітній сфері.

Здобувач повинен вміти:

1. самостійно опановувати, переосмислювати та самовдосконалювати знання та вміння для професійної мобільності на ринку праці;
2. ефективно співпрацювати в інтернаціональному колективі в якості керівника або учасника мистецького процесу;
3. визначати проблемні ситуації, критично й адекватно їх оцінювати;
4. приймати обґрунтові рішення для розв'язання конфліктних ситуацій та впроваджувати визначені результати у сферу виробничої діяльності;
5. формувати комунікативний простір у професійній сфері;
6. розвивати та поглиблювати знання іноземної мови в контексті міжнародної співпраці;
7. вдосконалювати організацію на наукових засадах власної професійної діяльності, розширювати сферу самостійного аналізу і оцінювання його результатів, здійснювати пошук та експерименти у сфері художньої творчості з урахуванням новітніх досягнень у галузі мистецтвознавства;
8. оперувати правовими та економічними нормами менеджменту в галузі культури і мистецтва, застосувати їх у власній організаційно-управлінській діяльності при вирішенні нестандартних ситуацій;
9. аналізувати сучасні тенденції соціокультурного розвитку суспільства країни та світу, його інкультурації;
10. орієнтуватися у творчому доробку видатних майстрів національного та зарубіжного музичного простору, творчо переосмислювати і оригінально використовувати їх методи і прийоми у власній діяльності;
11. використовувати особистісні здібності у художньому сприйнятті дійсності, їх практичної реалізації;
12. застосовувати педагогічні прийоми з підвищення виконавської майстерності;
13. використовувати методологію, новітні технології в освітній сфері у

викладанні фахових дисциплін в середніх та вищих мистецьких навчальних закладах.

Перелік усіх видів практики для кожної спеціальності, семестр, строки проходження практик у навчальному році визначаються графіком навчального процесу Академії і робочим навчальним планом.

Навчально-методичне забезпечення, керівництво практикою та виконання програми практики забезпечує кафедра.

Кафедра виконує такі роботи:

1. розробляє програму практики;
2. вдосконалює комплекс методичного забезпечення організації практичного навчання;
3. визначає керівників практики від кафедри.

Організація практики та контроль за її проведенням здійснюється у тісній співпраці сектору практики з консультантами від кафедр Академії.

БАЗИ ПРАКТИКИ

Для практичної підготовки здобувачів Академії використовуються як власні навчально-виробничі, так і інші навчально-виховні заклади освіти та культури, установи, творчі колективи.

До баз практики навчально-виробничого комплексу Академії входять: навчальні оркестри (симфонічний, камерний, духовий, народних інструментів), капела бандуристів, студентський хор, навчальні ансамблі, творчий комплекс Оперної студії, студія сектору практики, хор студії сектору практики.

Для розширення комплексу виробничої практики Академія щорічно укладає угоди з Київським державним музичним ліцеєм імені М. В. Лисенка, коледжем Київського інституту музики імені Р. М. Глієра, музичними школами, школами мистецтв, театральними, музейними установами м. Києва, а також Академія використовує як бази практики місця постійної роботи здобувачів.

ВИДИ І ЗМІСТ ПРАКТИК

Практична підготовка здобувачів в Академії включає проходження ряду практик, серед яких:

- фахова;
- педагогічна;
- виробнича;
- концертмейстерська;
- лекторська;
- практика організації та управління культурно-мистецькими проєктами;
- практика з редагування та журналістика у галузі культури;
- практика з музично-просвітницької діяльності.

ФАХОВА ПРАКТИКА

Фахова практика є важливою складовою практичної підготовки здобувачів виконавських кафедр Академії.

Завданням практики є опанування навичками і вміннями індивідуальної виконавської роботи у галузі сольного виконавства; отримання практичних виконавських навичок на основі застосування знань, набутих у фаховому класі та підкріплених теоретико-методичною базою суміжних дисциплін; пошук індивідуального виконавського стилю; застосування ефективних методів концертно-організаційної роботи.

Результати проведення фахової практики здобувачів відображаються у журналі практики («Репертуарна картка з фахової та педагогічної практики»).

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Педагогічна практика у Академії є складовою обов'язкового компоненту всіх освітніх програм.

Педагогічна практика проводиться після того, як здобувачі пройшли курс з методики викладання фахових дисциплін та здобули відповідні теоретичні знання.

Метою практики є:

- поглиблення та закріплення теоретичних та практичних знань, які отримали здобувачі під час вивчення певного циклу дисциплін;
- ознайомлення з особливостями навчального процесу;
- формування професійних умінь і навичок, прийняття самостійних рішень під час викладання фахових дисциплін.

Впродовж практичних занять здобувачі мають змогу оволодіти сучасними методами та формами організації педагогічного процесу, сформувати професійні вміння і навички щодо викладання фахових дисциплін.

Результати проведення педагогічної практики здобувачів відображаються у журналі практики («Репертуарна картка з фахової та педагогічної практики»).

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Виробнича практика проводиться на кафедрі оперної підготовки та музичної режисури. Вона є складовою процесу формування індивідуальної режисерської майстерності в інтерпретації та сценічному втіленні оперних творів у музичному театрі, в організації та проведенні масових театралізованих дійств та видовищ.

Завданням практики є формування навичок та професійних компетенцій зі специфіки режисерської діяльності в музичному театрі, на концертній естраді.

Основною базою проведення виробничої практики є Оперна студія Академії, театральні та концертні установи.

Результати проведення виробничої практики здобувачів відображаються у журналі практики («Репертуарна картка з виробничої та педагогічної практики»).

КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКА ПРАКТИКА

Концертмейстерська практика спрямована на професійну підготовку піаністів – концертмейстерів до практичної діяльності.

Основним завданням концертмейстерської практики є підготовка здобувачів до самостійної роботи як акомпаніаторів і концертмейстерів музичних навчальних закладів різних ступенів акредитації, театрів опери та балету, театрів музичної комедії, концертних організацій тощо.

Результати проведення концертмейстерської практики здобувачів відображаються у журналі «Концертмейстерської практики».

ЛЕКТОРСЬКА ПРАКТИКА

Лекторська практика є важливою складовою освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» (Музикознавство). Завданням практики є сформування особистості майбутнього активного діяча української музичної культури, його уміння переконливо, комунікативно вести професійний монолог та конструктивний діалог зі слухацькою аудиторією, творчий диспут, бесіду тощо.

Результати проведення лекторської практики відображаються в звітах здобувачів.

ПРАКТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИМИ ПРОЄКТАМИ

Завданням практики є формування у здобувачів-культурологів системного уявлення про теоретичні та практичні засади менеджменту в галузі музичного мистецтва та музичної освіти, сучасної методології та технології управління культурно-мистецькими проєктами, загальних умінь розробки цілей діяльності організації, установи, колективу, опанування основними інструментами створення та просування музичних продуктів та послуг.

Результати проведення практики організації та управління культурно-мистецькими проєктами відображаються в аналітичних звітах здобувачів.

ПРАКТИКА З РЕДАГУВАННЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

Завданням практики є формування у здобувачів-культурологів навичок самостійної практичної роботи в основних напрямках редакторської та журналістської діяльності у сфері музичної культури, оволодіння необхідними формами і способами цієї роботи як в редакторсько-видавничому аспекті, так і у сфері мас-медіа.

Результати проведення практики з редагування та журналістика у галузі культури відображаються в аналітичних звітах здобувачів.

ПРАКТИКА З МУЗИЧНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основне завдання практики з музично-просвітницької діяльності є перевірка комплексних фахових здібностей здобувачів-культурологів щодо здатності до публічної музично-просвітницької діяльності; формування навичок організації музично-просвітницьких заходів у творчому тандемі з виконавцями різних спеціалізацій.

Результати проведення практики з музично-просвітницької діяльності відображаються в аналітичних звітах здобувачів.